

Xavier Flores

El paciente inglés

d'Anthony Minghella

La pel·lícula de Minghella és, de molt, la candidata millor situada en l'habitual cursa cap als Oscars d'enguany. És la preferida del públic, de la premsa i, per allò que hem llegit, de bona part de la crítica cinematogràfica especialitzada. Això es així perquè el seu autor ha encertat a incloure la majoria dels ingredients que tradicionalment són indispensables per acaparar un bon nombre d'estatue-

tes a l'esperada nit de Hollywood. Bona fotografia, notable ambientació, acurada banda sonora, actors de gran reputació i secundaris de luxe, guió adaptat exclusivament per ell mateix -el que garanteix el control de l'obra- i tot això al servei de "una història d'amor en temps de guerra" que, com tothom sap, deixà d'estar de moda a Hollywood fa dècades.

Tot això suposa un risc que s'ha de puntuar en el capítol de mèrits en la producció de la pel·lícula. Malauradament per a nosaltres, aquí acaben les bones notícies respecte de *El paciente inglés*, ja que sembla que Minghella ignora que no és suficient la matèria primera per cuinar un plat d'aquestes característiques. És tan lícit com vell el recurs de fragmentar una història i servir-se'n dels "flashback" com a suport instrumental de l'argument, però això és a condició -entre d'altres moltes coses- d'assolir almenys una millor definició i apropament als personatges,

o una major intensitat dramàtica o per aconseguir l'adequada línia narrativa que es persegueixi, per dir un exemple. Però quan això s'utilitza per amagar la incapacitat personal per narrar una història, aquest recurs acaba per convertir-se en un vernís que no solament fa difícil reconèixer i interessar-se pels personatges, sinó que també dificulta l'adequat progrés narratiu i converteix el discurs en una nebulosa tan homogenia com ineficaz i plana.

Però tanmateix Minghella ja tenia decidit escamotejar-nos la història que tenia per contar i a canvi ens distreu menant-nos d'un lloc a un altre i d'una època a una altra amb la segura pretensió que sabrem agrair-li l'esforç amb el qual s'ha emprat per no mostrar-nos el que nosaltres, ingènuament, volíem veure, una història d'amor en temps de guerra. A més, el desapropament d'actors com J.Binoche, Fiennes i Dafoe sembla ja un pecat mortal, màxim quan Fiennes i J.Binoche havien deixat ben palès fins a on arriba el seu registre dramàtic interpretant l'última versió de *Cumbres Borrascosas*.

Resulta patètic veure com s'utilitza a J.Binoche quasi exclusivament per fer-la deambular pels interiors i exteriors d'un deshabitat i ruïnós monestir italià mentre Fiennes agonitza al llit amb un gran sentit de l'humor, a mida que aquest idíl·lic lloc es converteix progressivament en un hotel on recalen una sèrie de perduts personatges en busca del seu autor. Però l'autor, malauradament, no apareix en lloc. Està vist

que estava massa ocupat a convertir tot aquest material en un perfecte artifici comercial que es pogués digerir sense cap dificultat.

Amb tot, i perquè no se li escapi res, ens obsequia amb la seqüència de l'interrogatori de Dafoe i la seqüència de l'amant de Binoche desactivant una bomba, per demostrar-nos què perillós que pot resultar deixar-se portar pels deliris d'autor. En aquestes altures no cal dir que amb el que ignora Minghella de les històries d'amor o del cinema mateix, es podria publicar una enciclopèdia que, a més, seria molt completa. Val a dir que cap al final de la pel·lícula ens assabentem per boca de Kristin Scott Thomas que allò ha estat una història d'amor. S'agraeix. En acabar tenim la sensació d'haver assistit a la projecció del tràiler més llarg de la història del cinema, i que l'astut director ens compensarà amb una versió completa d'aquest petit apunt -dues hores i mitja llarguíssimes- en qualsevol moment, però el problema és que aquest home no en tindria prou amb dos dies per fer-nos creure una història d'amor. ♦

Direcció: Anthony Minghella

Guió: Anthony Minghella, basat en la novel·la de Michael Ondaatje.

Fotografia: John Seale

Música: Gabriel Yared

Intèrprets: Ralph Fiennes, Juliette Binoche, Kristin Scott Thomas i Willem Dafoe.

Territorio Comanche

de Gerardo Herrero

Rebuda amb entusiasme pels crítics que varen poder veure-la al festival de Berlín, *Territorio Comanche* se'ns presenta com el quart llargmetratge d'aquest director i productor nacional. El film de Gerardo Herrero suposa l'adaptació del llibre homònim del periodista i escriptor Arturo Pérez Reverte, qui ens conta la seva pròpia experiència com a reporter de TVE en el conflicte balcànic. Per parlar de la situació dels periodistes durant la guerra civil de l'exJugoslàvia, l'equip de rodatge es va traslladar al mateix Sarajevo i va gaudir d'un pressupost de 600 milions de pessetes, un cost elevat per una producció nacional. Aquests dos elements esmentats deriven en una aconseguida i treballada ambientació que es tradueix en el que sembla un dels principals objectius del director de la pel·lícula: la versemblança. Així, doncs, els decorats del film reproduïen els desas-

tres i els horrors d'una guerra que va provocar la destrucció de cases (les mateixes que el director filma) i el dolor de les persones. També m'agradaria destacar, en quant als mitjans de producció, els notables efectes sonors, una de les assignatures pendents de la cinematografia nacional.

La història es centra en tres personatges: José (interpretat notablement per Carmelo Gómez), el càmera que intenta filmar l'explosió d'un pont; Mikel (amb un Imanol Arias com el més destacat del repartiment), alter-ego de Pérez Reverte i per tant el personatge més ben dibuixat; i finalment, Laura (Cecilia Dopazo). A partir d'aquí, *Territorio Comanche* exposa dues qüestions en les quals no hi aprofundeix suficientment. En primer lloc, el film tracta la peripècia vital d'uns personatges estancats en la rutina diària dels trets i les explosions, i en l'angoixant perill quotidià. El segon

punt elabora un discurs crític sobre el món del periodisme, la forma de tractar la informació i les diferents perspectives adoptades i que són conseqüència de la lluita per l'audiència. És en aquest nivell on el film perd la seva força dramàtica; la impersonal postura del director acaba per fer ballar tots els elements del film i dissipar la conjuntura de la narració.

Territorio Comanche resulta ser una pel·lícula irregular, on la força visual i el domini del ritme i la tensió en les escenes d'acció es combina amb un guió previsible (el destí del fotògraf argentí) i amb típiques situacions molestes (l'enamorament de sempre). És una llàstima que un tema tan actual i de força interès no aprofiti el gran esforç de producció i l'arriscada feina dels actors com Carmelo Gómez que fou amenaçat de mort per tropes militars durant el rodatge. ♦

Direcció: Gerardo Herrero

Guió: Salvador García Ruiz i Arturo Pérez Reverte

Música: Ivan Wyszogrod

Fotografia: Alfredo Mayo

Intèrprets: Imanol Arias, Carmelo Gómez, Cecilia Dopazo.

Josep Carles Romaguera